

Tudi Vi boste kupili Vaš pomladni plašč pri PAULINU v Ljubljani, Kongresni trg št. 5, ki nudi cenf. učiteljicam poleg ogromne izbire najlepših modelov tudi na mesečno odplačilo najnižje cene!

Zbirka mladinskih spisov. - Cena vezani knjigi 36 din. - Prevedel Mirko Kunčič. Knjiga je opremljena z ilustracijami Walterja Trierja. Je zelo okusno opremljena in tudi zanimiva knjiga, a vprašanje je, kolikim otrokom je zaradi cene dostopna. V zadnjih letih je namreč izšlo veliko število izvornih mladinskih spisov, ki so tudi cenejši kot dragi prevodi.

Mislím, da po vsem tem ni težko razumeti poročila iz Trsta, ki so ga objavile sušiške »Primorske novine«, ki pišejo med drugim: »...Pričakuje se, da z novim šolskim letom uvede vsaj v osnovne šole pouk v hrvaškem, odnosno slovenskem jeziku povsod, kjer bo to prebivalstvo zahtevalo.

V preudarek citiram še odlomek iz članka »Drobtinice? Nel«, ki je izšel v 35. številki »Učiteljskega tovariša« z dne 4. aprila 1935.: »Po najtesnejšem prijateljskem med Avstrijo in Italijo in po slovesni odpušni Avstrije na kakršne koli aspiracije južno od Brennerja, bi bilo vsekakor pričakovati odločnejšega preokreta v ravnanju z nemško manjšino. Vse »izboljšanje«, ki so ga bili deležni

južni Tirolci, pa je vsebovano v naredbi, ki jo je šolski skrbnik v Tridentu izdal dne 20. maja l. leta pod številko 5711 B. 26. Ta naredba ureja privatni pouk nemškega jezika. Pouk je sicer privaten, a nastavlili so mu precej »zakonitih« vzd. Privatni pouk, ki je nadzorovan po sreskih šol. nadzornikih, ne sme trajati več kot 4 ure tedensko (§ 3. Uredbe). Učitelja potrdi oblast le, če izpolni mnogo pogojev, med katerimi je popolno znanje italijanščine. Izvrstna vrata, skozi katera lahko izigravajo svoje lastne širokogrudne dobrote, je člen 9., ki daje nadzornikom oziroma učiteljem javnih šol pravico, da prepovedo učenecem, ki bi zaostajali v šolskem napredku, obiskovanje nemških tečajev. Na podlagi te naredbe je bilo izdanih nekaj dovoljenj za osnivanje takih tečajev, a istočasno so ustanovitelji dobili novo navodilo, da se mora pouk nemščine podajati v italijanščini.

D. P.

Mnenje brezposelnih deklet o celibatu učiteljic

Potrebno je, da se tudi mi, mladi brezposelni oglasimo, ko si nekateri prisvajajo pravico tolmačiti naše mišljenje. G. prosvetni minister je izjavil, da je izdal določbe o celibatu učiteljic predvsem radi tega, da dobe brezposelni službe. Mi mladi pa smo mnenja, da bi nas, če se na naše stališče opirajo, morali najprej povprašati in kar je še važnejše, naše stališče res upoštevati.

Mi mladi, ki čakamo, čakamo, smo slabe volje, potrti, razdvojeni. Ni pa lepo, da skuša prevaliti vso našo nevoljo, ves naš srd na naše starejše tovarišice, kakor da bi one edine bile krive našega obupnega položaja. Ne samo to, da bi bilo že čisto iz človeškega stališča skrajno krivično, odstaviti učiteljico, ki ima veselje in zmožnost do poklica in si dobi ustrežajočega življenjskega tovariša izven učiteljskih vrst, ne samo, da se s tem nujno vzdružuje in pospešuje nemoralna učiteljstva in da je tako često življenjska eksistenca take žrtve često uničena, poleg tega bi bilo skrajno podlo od nas, da bi take zastarele določbe podpirale samo iz trenutnega egoizma. Med tem, ko se zapostavlja učiteljice - žene, se istočasno na-

slanja na dekleta učiteljice, ki čakajo na službe. Toda med tem, ko nas mlade navidežno ščitijo, nastopajo v resnici ne samo proti interesom učiteljic mater, temveč tudi proti našim interesom. Morda bi dobila res po uveljavljanju te določbe kakšno namestitve, toda človekov cilj pa je, da se izpopolni z drugospolnim tovarišem v harmonično celoto, zato je razumljivo, da se bo večina nas mladih že po par letih tudi poročila in tedaj bo ista določba, ki se je postavila zastran mladih brezposelnih deklet, nastopila v isti brutalnosti ravno proti istim, ko se bo odločala naša življenjska sreča. Spoznale smo trik in ga odločno odklanjamo! Čudno se nam pa zdi, da se g. minister in celotna vlada postavljata na tako nestanovsko stališče, ko sicer vedno govore o medsebojni stanovski povezanosti naroda!

Sigurne pa smo tudi, da se določba za nazaj ne bo izvajala in da bomo po njej prav za prav samo me, mlajši rod prizadete.

Vemo pa, da ni iskreno rešenje našega vprašanja težko. Naš narod je želen prosvete! Me pa kruha in socialne pravice!

Splošne vesti

BOJEVNIKOM SVETOVNE VOJNE IN NJIH SVOJCEM!

Za jubilejno razstavo slovenskega novinarstva na jesenskem ljubljanskem velesejmu potrebuje pripravljalni odbor poleg vseh drugih slovenskih časnikov tudi vse slovenske časnike in časopise, brošure in letake, ki so jih pisali in razširjali slovenski bojevniki na frontah ali v razištvu in na pohodih skoraj po vseh delih sveta. Predvsem je važen dobrotvoljski tisk, enako pomembna so pa tudi vsa glasila beguncev in internirancev ter političnih ali vojaških kaznjencev. Poiškati, zbrati in ohraniti moramo prav vse od pravega tiskarstva in morda tudi ilustriranega časnika pa do litografiranih ali kakorkoli razmnoženih, torej tudi do pisanih ali z okorno roko risanih lističev, ki so samo po enkrat izšli. Tudi pisma z novicami, ki ste jih pošiljali tovarišem ali domov, spet poiščite, saj so taka pisma večkrat nadomeščala časnike, ki jih ali sploh ni bilo ali pa niso smeli objavljati takih vesti. Ne pozabite tudi na letake, ki so prihajali z one strani fronte z letali ali kakorkoli, zlasti pa poiščite vse dobrotvoljske in revolucionarne liste in letake. Prav vse zberite, naj bo še tako važen oklic, poročilo o zmagi ali porazu, še tako prešerno šaljiva in posmehljiva slika ali tudi osmrtnica.

Zberite vse, kar so drugi v našem jeziku pisali za nas, in tudi vse, kar smo mi v drugih jezikih pisali in razširjali med bratskimi in tujimi narodi. Poiškati in najti pa moramo najvažnejše, kar so tuji pisali o slovenskih pokretilih, o dobrotvoljcih in o slovenskih vprašanih sploh. Čim več bomo našli in zbrali, tem jasnejša in popolnejša bo slika, koliko smo Slovenci pretrpeli in koliko je naš narod žrtvoval za svojo svobodo in za mir človeštva! Vse, kar imate ali najdete, takoj pošljite pripravljalnemu odboru za razstavo slovenskega novinarstva v Ljubljani, ali mu pa vsaj pismeno javite naslov in vsebino časnika, letaka, pisma ali slike. Za vse posojene predmete prevzame razstavni odbor popolno jamstvo, da jih po razstavi dobi lastnik zopet nepoškodovane in brez stroškov.

Sklicujoč se na prvomajski oklic naših častnih predsednikov gg. ministra dr. Antona Korošca, ministra dr. Alberta Kramerja in ministra dr. Frana Kulovca, prosimo vse, zlasti pa našo duhovščino in učiteljstvo, naj nam pri tem delu pomaga s svojo vplivno besedo, a tudi z zbiranjem in organiziranjem zbiralne akcije. Trdno smo prepričani, da vsi Slovenci tako zberemo še mnogo prevažnega gradiva za zgodovino našega naroda.

Pripravljalni odbor
za razstavo slovenskega novinarstva,
Ljubljana, Velesejem.

— Uprava kamniškega učit. društva vabi učiteljstvo k čim večji udeležbi pri odkritju spominske plošče pokojnemu senatorju dr. Val. Rožiču, ki bo v nedeljo dne 23. t. m. v njegovem rojstnem kraju na Sv. Trojici pri Moravčah. Odkritje se bo izvršilo po maši, t. j. nekako okrog 11. ure. — Iskrenemu rodoljubi, zaslužnemu delavcu in mecenu izkažimo spoštovanje in čast. — Uprava.

— Vpisovanje na obeh vadnicah drž. učiteljske šole v Ljubljani se bo vršilo za šolsko leto 1937./38. dne 29. in 31. maja 1937 od 9. do 11. ure dopoldne v ravnateljevi pisarni. — Starši naj se zglase s šoloobveznimi otroki osebno ter prinese s seboj krstni list in potrdilo o cepljenih kozah. Potrebna starost 7 let. — Istočasno se bodo sprejemale prijave za zabavišče (otroški vrtec). Dokumenti isti. Starost: izpolnjeno 5. leto. — Ravnateljstvo drž. učiteljske šole.

— Prošnja vsem gg. šolskim upraviteljem. V preteklih mesecih je bila vsem upraviteljstvom narodnih šol poslana l. knjiga mladinske povesti »Kecek z naših gor«. Radi nujnega kritja dolga v tiskarni prosil pisatelj Josip Vandot, da bi mu cenj. šolska upraviteljstva za prejeto knjigo nakazala po položnici, priloženi knjigi, vsoto, ki je kot cena naznačena na položnici ali v knjigi.

— ŠOLSKA UPRAVITELJSTVA naprošamo, da posredujejo pri svojih krajevnih šolskih odborih v svrhu poravnave zaostale in nove naročnine »Popotnika«. Poslužite se pri nakazilih poštne položnice št. 11.153 in ne drugih, ker napravljajo taka nakazila mnogo administrativne zamude. Kdor nima omenjenih položnic, naj jih reklamira pri upravi JUU. Uprava JUU.

SKABERNE

VELIKA IZBIRA VOLNE, SVILE
OGLEJTE SI IZLOŽBE!

— SRESKA UCITELJSKA DRUSTVA prav lepo prosimo, da poravnajo zaostalo in tekočo članarino čimprej, ker ne moremo drugače zadostiti svojim obveznostim napram upnikom. Uprava JUU.

— Počitniški pedagoški tečaj Rdečega križa v Beogradu. Beograjski oblastni odbor društva Rdečega križa — sekcija podmladka, priredi z odobrenjem prosvetnega ministrstva pedagoški tečaj, ki bo trajal od 5. do 31. julija t. l. Tečaj bo prirejen po sledečem programu: I. Pedagoški tečaj: spoznavanje sodobnih pedagoških teženj in praktičnega dela pri novi vzgoji in sodobnem pouku. — II. Tečaj prve pomoči z osnovnimi pojmi iz higijene. — III.

Spoznavanje ideologije in organizacija Rdečega križa in podmladka R. K. — Tečaj se bo vršil v poslopju »Poizkusne šole kralja Aleksandra v Beogradu, Dečanska ul. št. 6. Prijave je poslati do 20. junija na naslov: Oblastni odbor Crvenog krsta (sekcije podmladka) Beograd — Simina ul. br. 21. Čekovni račun št. 53.212. — Vpisnina in stroški za material znašajo 250 din. Natančnejši podatki se naj zahtevajo od prirediteljev.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Drž. uradnikom bodo zvišali plače — v Danski, in sicer s 1. oktobrom od 5 do 8 % (Mariborski več. 14. V.)

— I Zadnja številka letošnjega letnika »Našega roda« izide z nekajdnevno zamudo v začetku prihodnjega tedna. Tudi ta številka je prav pestra in zanimiva. Od pesnikov sta zastopana poleg drugih Mirko Kunčič in Vida Tauferjeva. Med prozaisti srečamo Ingoliča, Hudalesa, Maro Husovo, Karla Široka in Debenaka. Prav bogata je tokrat rubrika Doma in po svetu in vesela Cicibanov rod. Z ilustracijami so zastopani Pirnat, Cotič, Gaspari Mihelič in Tratnikova. — Vsebinska številke je vedra, pomladanska.

— I Evangelij v šoli. Rimska vlada je poslala vsem ravnateljem šol okrožnico, ki predpisuje, da so odslej evangeliji del šolskega programa. (Razni listi 13. V.)

— I »Svobodo učiteljskemu delu!« Pod tem naslovom prinaša »Pohod od 15. V. dolg članek, iz katerega naj citiramo par stavkov: Učiteljstvo se je iztrgalo iz območja umazane strankarske politike in se podalo na splošno narodno delo. Tako doživljamo v zadnjem času močan polet učiteljstva in vseh toriških vaškega občestva. S tem se je učiteljstvo osvobodilo strankarskih kolozovov, inspiracij in podrejenosti. Postalo je še bolj važen kulturni oblikovatelj vasi. — Da bo moglo učiteljstvo zadovoljivo vršiti svojo poklicno in državljsko dolžnost, zahteva predvsem svobodo za svoje delo. Svobodo, pravično kritiko in strpnost. Naloga odločilnih je, da onemogočijo neosnovane in škodljive napade na šolo in stan. Učiteljstvo je pozitiven tvorec pri gradnji jugoslovske kulture in države. Ker se zaveda, da je to veliko delo mogoče izvrševati le v praktičnem sožitju, je stopilo v areno borbe za svobodo lastnega dela in svobodne kulturne tvornosti sploh. (Duje Budak.)

— I Nova kranjska ljudska šola bo zgrajena po vzoru bežigradske gimnazije v Ljubljani. Z gradnjo bodo pričeli meseca junija. Šola bo najmodernejša in najlepše poslopje v mestu. (Sv. l. narod« 15. V.)

— I »Vzorna šola« bo odprta tudi v Ljubljani. Za vzgojnega vodjo je imenovan Rudolf Kobilica, učitelj meščanske šole v Litiji. (»Slovenec« 16. V.) Op. uredništva: Menimo, da gre za poizkusne šole, kajti kakor smo že poročali, se srbski »ogledna šola« pravilno glasi slovenski »poizkusna šola«.

Najboljša, najlepša izbira in skrajno nizke cene spomladanskega volnenega blaga za plašče, kostume, kompleje in obleke. Pralno blago in čudovito lepe svile. Za cenj. učiteljstvo posebne plačilne ugodnosti

A. ŽLENDER

manufaktura za dame in gospode
Ljubljana — Mestni trg 22

Naša gospodarska organizacija

VABILO

na

IX. REDNI OBČNI ZBOR Učiteljskega doma v Ljubljani, r. z. z o. z., ki se bo vršil dne 6. junija 1937. v Žibertovi ulici št. 17 v Ljubljani. Začetek ob 8.30.

Dnevni red:

1. Otvoritev po načelniku.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo upravnika.
4. Računski zaključek za leto 1936.
5. Poročilo nadzorstva.
6. Volitev načelstva in nadzorstva.
7. Sprememba pravil.
8. Volitev razsodišča.
9. Slučajnosti.

Opomba: Ako bi občni zbor ne bil sklepčen ob napovedani uri, se bo vršil čez pol ure drug občni zbor, ki sklepa ne glede na število zastopanih članov.

V smislu § 16. združnih pravil je računski zaključek s prilogami vred razpoloženi v pisarni Učiteljskega doma, Žibertova ulica 27, vsem članom na vpogled 14 dni po razglasitvi tega vabila.

Načelstvo Učiteljskega doma v Ljubljani,
dne 19. maja 1937.

Ivan Michler, s. r. Stanko Vrhovec, s. r.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Da more arhivar v teku junija t. l. urediti arhiv, ponovno vljudno prosimo članstvo, da nam še v tem mesecu pošlje vse glaske. — Odgovorite nam na našo okrožnico od 29. aprila t. l. št. 386 negativno ali pozitivno.

Šolski radio

—r XXVI. teden, Torek, 25. maja: Začarani gozd; igra v treh dejanjih. Nastopijo brezposelni učiteljski abiturienti pod vodstvom g. Silva Mehore. II.-III.

Petek, 28. maja: Pokrajinska oddaja iz Litije; Litija — zasavska metropola. 1. Lega. — 2. Uradi. — 3. Šolstvo. — 4. Zivljenje našega zasavskega kmeta. — 5. Predilnica in predilničarji. — 6. Pogled v davne zasavske dni. — 7. Na grobu Luke Svetca. — 8. Bežen skok po Litiji in v okolico. — Sodelujejo učenci litijske ljudske šole, mladinski pevski zbor in tamburaši litijske meščanske šole. — Besedilo sestavil učitelj Jože Zupančič, glasbeno vodstvo: ravnatelj meščanske šole Vlado Rojčev. — Poslušalci naj imajo pri rokah zemljevid dravske banovine.

—r V kmetijskem radiu bo predaval v nedeljo 23. maja ob 17. uri g. inž. Ivan Lah: Pravočasna košnja in pravilno spravljanje sena.